

[Ole M. Nielsen]

For det første skal FN ikke være bestemte medlemslandes eller -gruppers redskab. FN's troværdighed og effektivitet står og falder med, at organisationen arbejder på et alment accepteret grundlag, at den er objektiv og neutral.

For det andet skal FN primært være eller udvikle sig til at blive garanten for en international verdensorden og retsorden, som løser problemer på grundlag af anerkendte retsprincipper og kun undtagelsesvis med militære midler. FN skal først og fremmest være forebyggende ved at arbejde med de fundamentale økonomiske, politiske, sociale, humanitære og miljømæssige problemer.

De mange nye muligheder og opgaver, FN har fået efter afslutningen af den kolde krig, har desværre også afløret organisationens svagheder og mangler og har affødt en intens debat om, hvorvidt FN reelt er i stand til at klare de mange udfordringer. Der er fremkommet en lang række stærkt kritiske rapporter, der mere eller mindre veldokumenteret afløser eksempler på grotesk forvaltning, ansvarsforflygtigelse, rivalisering, svind og svindel. Med den ansættelsespolitik og de forpligtelser, FN i et vist omfang lider under, må vi spørge os selv: Er det os danskere, der er noget i vejen med, hvis vi mener, at det kunne være ret meget anderledes? Alligevel må vi fastholde, at en opstramning af personalepolitikken er hårdt tiltrængt. Man må i højere grad lægge vægt på personlige kvalifikationer og større fleksibilitet i anvendelsen af personaleressourcerne.

Kritiske rapporter, bl.a. finansieret af Ford Foundation, rummer adskillige relevante forslag til reformer i organisationen. Generalsekretær Boutros-Ghali har taget initiativ til en gennemgribende rationalisering af FN-sekretariatet. Ændringerne bliver naturligvis modtaget både positivt og negativt, men det er væsentligt at fastslå, at generalsekretæren ikke må have ansvar for disse ændringer alene. Medlemslandene må bidrage med konstruktive forslag.

Danmark har sammen med de øvrige nordiske lande taget initiativer til reformer inden for FN's arbejde i de seneste år. Kristeligt Folkeparti mener, at Danmark sammen med ligesindede lande skal presse på for at få gennemført de nødvendige reformer i FN-systemet.

Om FN's sikkerhedspolitiske rolle vil jeg sige, at da FN's hovedopgave efter vores mening

skal være af forebyggende karakter, er det naturligt foruroligende, at FN's udgifter til fredsbevarende opgaver er steget med flere hundrede procent i de seneste år. Vi anerkender naturligvis den reelle baggrund for denne situation, og vi bakker den helt op og erkender, at der sikkert i fremtiden vil være brug for yderligere indsats på dette område.

Men faren ved at bruge så mange ressourcer på dette område er jo, at der ikke bliver mandskabsmæssige og økonomiske kræfter til FN's mere grundlæggende og langsigtede indsats. Det må stadig være det forebyggende arbejde, der er det vigtigste, det at hindre, at konflikter opstår, mægle mellem stridende parter, praktisk bistand til opbygning af civile strukturer og valgteknisk bistand. Generalsekretærens rapport, »En dagsorden for fred«, giver mange gode eksempler på denne type forebyggende opgaver.

Kristeligt Folkeparti konstaterer med beklagelse, at der, når alle politiske og diplomatiske forsøg på at løse en konflikt er slået fejl, kan være behov for indsats af en mindre og letbevæbnet international styrke, som indsættes af Sikkerhedsrådet i tilfælde, hvor lokal strid mellem stater eller mellem etniske grupper truer med at blusse op. Det er imidlertid vigtigt, at Sikkerhedsrådet før afsendelsen har foretaget en realistisk vurdering af mulighederne, og der skal i hvert enkelt tilfælde formuleres helt klare mål for indsatsen, ligesom generalsekretæren må være sikker på, at de nødvendige menneskelige og finansielle ressourcer er til rådighed. Sikkerhedsrådet må formulere et klart og realistisk mandat i henhold til pagtens kapitel VII, men effektueringen af mandatet må overlades til en kreds af medlemslande, som har de militære forudsætninger for at gennemføre aktionen. Sådanne styrker skal primært søge at holde stridende parter adskilt, så man kan arbejde på en politisk løsning. Vi er helt tilfredse med, at vi har taget initiativ til opstilling af en brigade til anvendelse i aktuelle situationer.

Kristeligt Folkeparti er derimod ikke tilhænger af en opbygning af en militær organisation i FN-regi. Udenrigsministeren nævner i sit indlæg bindende økonomiske sanktioner som et af Sikkerhedsrådets våben. Kristeligt Folkeparti er ikke så overbevist om, at det våben altid er heldigt, idet det ofte rammer de forkerte, nemlig de små i det blokerede land,